

Yargıtay Kararları Işığında İçtima Kurallarının Hırsızlık Suçu Bakımından İncelenmesi

An Examination of the Principles of Concurrence in the Context of Theft Offence in Light of the Court of Cassation Decisions

Selin ALPASLAN*

ÖZ

Hırsızlık suçuna ilişkin hükümler 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 141-147. maddeleri arasında yer almaktadır. Hırsızlık suçunun temel şekli olan 141. maddenin ardından 142. maddede cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli haller oldukça ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Hırsızlık suçunun temel şekli ve nitelikli halleri içtima kurallarının uygulanmasını gerektiren çeşitli ihtimallere yol açabilmektedir. Konut dokunulmazlığını ihlal suçu ile hırsızlık suçunun bina ve eklentileri için muhafaza altına alınmış eşya bakımından işlenmesi nitelikli hali arasında bileşik suç ilişkisinin olup olmadığı en tartışmalı konulardan biridir. Yine farklı kişilere ait taşınır malların bulunduğu yerden alınması hâlinde zincirleme suç hükümlerinin ne doğrultuda uygulanacağı uygulamada sıklıkla karşılaşılan ihtimallerden biridir. Bu çalışmada, bu ve bunun gibi çeşitli ihtimaller Türk Ceza Kanunu'nun suçların içtimaı bakımından öngörmüş olduğu kurallar sistematğinde ele alınacaktır. İnceleme Yargıtay kararları ışığında gerçekleştirilmekle birlikte öğretilerdeki görüşlerden faydalanılmaya gayret edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hırsızlık, İçtima, Zincirleme suç, Konut dokunulmazlığını ihlal, Türk Ceza Kanunu.

* Ar. Gör. Dr., Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0003-0184-9738.

Sorumlu Yazar/Correspondence Author: Selin ALPASLAN

E-posta/E-mail: sturkoglu@gsu.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 30.12.2024

Kabul Tarihi/Accepted: 03.01.2025

ABSTRACT

The provisions regarding the theft offence are regulated between Articles 141-147 of the Turkish Penal Code No. 5237. Following Article 141, which constitutes the basic form of this offence, Article 142 elaborately regulates the aggravated forms of this offence requiring increased penalties. The basic form and aggravated forms of theft can lead to various possibilities requiring the application of rules on the concurrence of offenses. One of the most debated issues is whether there is a compound offense relationship between the crime of violating the dwelling immunity and the aggravated form of theft committed concerning objects kept under protection in buildings and their extensions. Similarly, the application of provisions on successive offenses in cases where property belonging to different individuals is taken from its location is one of the common scenarios encountered in practice. In this study, such scenarios and similar possibilities will be addressed within the framework of the systematic rules stipulated by the Turkish Penal Code regarding the concurrence of offenses. The examination is carried out in light of the decisions of the Court of Cassation, while efforts have been made to benefit from the opinions in the doctrine.

Keywords Theft, Concurrence, Successive offence, Violation of dwelling immunity, Turkish Penal Code.

GİRİŞ

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap ve İkinci Kısımının "Malvarlığına Karşı Suçlar" başlıklı bölümünde TCK 141 ile 147. maddeleri arasında hırsızlık suçuna ilişkin hükümler yer almaktadır. İnsanlık tarihi kadar eski olan bu suç tipi günümüzde de en çok işlenen suçlar arasındadır¹. İçtima kuralları ise kişinin birden fazla suç işlediği hâllerde sorumluluğunun nasıl tespit edileceğini belirlemektedir². Bu kuralların uygulanmasının mümkün olmadığı hâllerde yani gerçek içtima durumunda ise fail işlediği her suçtan ayrı ayrı cezalandırılacaktır³. İçtima kurallarının uygulandığı hâllerde kanun birden çok ihlal edilmesine rağmen fail tek bir suçtan sorumlu tutularak cezalandırılmakta, bu sebeple de içtima kuralları ceza sorumluluğunun alanını daraltan hükümler olarak nitelendirilmektedir⁴. Yani bir başka deyişle bu kurallar *kaç fiil varsa o kadar suç, kaç tane suç varsa o kadar ceza vardır* kuralının istisnasıdır⁵. İşte basit hırsızlık ve nitelikli hırsızlık başlığı altında düzenlenen madde hükümleri suçların içtimai bakımından çeşitli ihtimallerin ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir⁶. Çalışmanın temel amacı Yargıtay kararları ışığında bu ihtimallerin incelenmesidir. Bu kapsamda hırsızlık suçu bakımından özellik gösteren durumlar, TCK'nın suçların içtimai başlıklı bölümünde düzenlenen sistematik (TCK m 42-bileşik suç, TCK m. 43-zincirleme

- 1 Ferrando Mantovani, *Diritto Penale Parte Speciale II* (8. Baskı, Wolters Kluwer 2021) 69, Doğan Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (15. baskı, Legem 2024), 381; Fulya Korkmaz, 'Hırsızlık Suçunda Fiilin Tekliğinin Belirlenmesi Sorunu' (2020) 33(151), TBB Dergisi 85, 86; Hüseyin Eker, 'Basit Hırsızlık Suçu' (2012) 7(67), Terazi Hukuk Dergisi, 74, 82.
- 2 Berrin Akbulut, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (10. baskı, Adalet 2023) 964; Türk hukukunda suçların içtimai olarak adlandırılan kurumla suçların bir arada bulunması ifade edilmektedir. Bkz: Kayıhan İçel, *Suçların İçtimai* (Sermet Matbaası 1972) 11.
- 3 Akbulut (n 2) 964.
- 4 Zeki Hafizoğulları ve Muharrem Özen, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. baskı, US-A Yayıncılık 2022) 373.
- 5 Hakan Hakeri, *Ceza Hukuku* (29. baskı, Adalet 2024) 581, Mahmut Koca ve İlhan Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (17. Baskı, Seçkin 2024) 519.
- 6 Ahmet Caner Yenidünya, *Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçu (TCK md. 141-147)* (Adalet 2013) 145.

suç, TCK m. 44-fikri içtima) çerçevesinde incelenecektir. Bunun yanı sıra kanun koyucu, kanunlarda düzenlenmiş bazı normları birleştirip birden fazla normdan tek bir norm yaratabilmektedir⁷. Kanunların içtimalı, görünüşte içtima gibi isimlerle adlandırılan bu durumda ise suç çokluğu sadece görünüşte olup sadece tek bir ihlal gerçekleşmektedir⁸. Bu sebeple de görüşte içtima hallerinden birinin varlığında suçların içtimalı kuralları uygulanmamaktadır⁹. Ancak çalışmamızda hırsızlık suçu çerçevesinde görünüşte içtima kurallarının uygulanması ayrı bir başlık altında incelenmeyecek gerektiğinde bu kurallara da değinilmeye çalışılacaktır.

İlk inceleme bileşik suç (TCK m. 41) hükmü yönünden olacaktır. Bu kapsamda ele alınması gereken ilk soru “nitelikli hırsızlık” başlığı altında düzenlenen TCK m. 142/2-h yani hırsızlık suçunun bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında işlenmesi ile konut dokunulmazlığını ihlal suçu arasında bileşik suç ilişkisinin var olup olmadığıdır. Yine TCK m. 155 mala zarar verme suçu ile hırsızlık suçunun arasındaki ilişki bu başlık altında ele alınacaktır. Bunun tercih edilmesinin sebebi kanun koyucunun TCK m. 142/4’te *hırsızlık suçunun işlenmesi amacıyla konut dokunulmazlığının ihlali ve mala zarar verme suçunun işlenmesi hâlinde, bu suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için şikâyet aranmaz* şeklindeki açık hükmüdür.

İnceleme yapılacak ikinci konuyu TCK m. 41/1 kapsamında zincirleme suç hükümlerinin hırsızlık suçu özelinde hangi durumlarda uygulanacağını belirlenmesi oluşturmaktadır. Failin değişik zamanlarda zilyetliği aynı kişide bulunan taşınır malları bulunduğu yerden alması zincirleme suç hükümlerinin uygulanabileceği bir ihtimaldir. Bu durumda TCK m. 41/1’in şartlarını ne şekilde oluşmuş kabul edileceği Yargıtay kararları kapsamında incelenecektir.

Çalışmada hırsızlık suçu hem aynı neviden fikri içtima (TCK m. 43/2) hem de farklı neviden fikri içtima (TCK m. 44) açısından değerlendirilecektir. Birden fazla kişiye ait eşyanın bulunduğu yerden alınması durumunda failin mağdur sayısı kadar hırsızlık suçundan sorumlu olması gerekse de, bu eylemin tek fiil kabul edilmesi hâlinde TCK m 43/2 hükmünün uygulanması gündeme gelecektir. Tek bir fiille kanunun birden fazla hükmünün ihlal edilmesi olarak tanımlanan farklı neviden fikri içtima ise özellikle TCK m 142/2-e “bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık” ile TCK’nın “bilişim alanında suçlar” başlıklı bölümünde düzenlenen TCK m. 245 “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçu arasında söz konusu olabilmektedir. Bu sebeple farklı neviden fikri içtima nitelikli hırsızlık suçunun bu suç tipiyle ilişkisi çerçevesinde ele alınacaktır.

Hırsızlık suçunun bina özelliğini gösteren bir ibadethanede bulunan eşya hakkında işlenmesi ihtimalinde hem TCK 142/1-a’da hem de 142/2-h’de düzenlenen nitelikli hâlin uygulanması mümkün olmaktadır. Bu durumda somut cezanın nasıl tespit edileceği sorunu ortaya çıkmaktadır. TCK m. 61/4 gereğince “*bir suçun temel şekline nazaran daha ağır veya daha az cezayı gerektiren birden fazla nitelikli hallerin gerçekleşmesi durumunda temel cezada önce artırma sonra indirme yapılır*”. Cezada

7 Ayhan Önder, *Ceza Hukuku Genel Hükümler C. II-III* (Beta 1992) 480.

8 İçel (n 2) 172.

9 Mehmet Emin Artuk, Ahmet Gökçen, Mehmet Emin Alşahin ve Kerim Çakır, *Ceza Hukuku Genel Hükümler*, (16. Baskı, Adalet 2022) 80; Özel-genel norm, aslî-talî norm, tüketen-tüketilen norm ilişkisi görünüşte içtima türleri olarak kabul edilmektedir.

artırım yapılmasını gerektiren birden fazla nitelikli hâl olduğunda, sorunun nasıl çözüleceğine ilişkin TCK m. 61’de açık bir düzenleme yoktur¹⁰. Suçların içtima ile doğrudan ilgisi bulunmamakla birlikte olaya uygulanacak birden fazla kanun hükmünün bulunması ve bunun da bir çözüme kavuşturulması gerekmesi sebebiyle çalışmamızda son olarak Yargıtay’ın bu konu hakkındaki çözümü irdelenecektir.

I. HIRSIZLIK SUÇUNA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

A. 5237 SAYILI KANUNUN SİSTEMATİĞİ

TCK m. 141 uyarınca “*zilyedin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alan kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.*” Hırsızlık suçunun temel şeklini ele alan bu hüküm öğretide basit hırsızlık olarak da isimlendirilmektedir¹¹. TCK m. 142’de ise “nitelikli hırsızlık” başlığı altında üç fıkra halinde (TCK m. 142/1-2-3) cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli hâller sıralanmıştır¹². Aynı maddenin 5. fıkrasında neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış bir suç öngörülmüştür¹³. TCK m. 143 uyarınca ise hırsızlık suçun gece vakti işlenmesi cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli hâl olarak düzenlenmiştir. TCK m. 144’te daha az cezayı gerektiren nitelikli hâller ele alınmıştır. Malın değerinin azlığı hâlinde TCK m. 145 uyarınca hâkimin ceza da indirim yapması mümkün olduğu gibi suçun işleniş şekli ve özelliklerini de göz önünde bulundurarak ceza vermektен vazgeçebilmesi de söz konusu olabilir. TCK m. 146’da hırsızlık suçunun malın geçici bir süre kullanılıp zilyedine iade edilmek üzere işlenmesi hâli “kullanma hırsızlığı” başlığı altında ele alınarak bir başka cezada indirim yapılmasını gerektiren nitelikli hâl düzenlenmiştir. Kanun koyucu TCK m. 147’de ise zorunluluk hâli başlığı altında hırsızlık suçu yönünden özel bir zorunluluk hâlini öngörmüştür.

Bu hükümlerin yanı sıra TCK m. 167’de aralarında hırsızlık suçunun da olduğu malvarlığına karşı suçlardan bazıları için belirli akrabalık ilişkileri şahsi cezasızlık sebebi veya cezada indirim

10 Özge Apiş, *Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi* (Adalet 2022) 153; Irmak Koruculu, *Türk Ceza Hukukunda Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi* (2. baskı, Seçkin 2024) 292.

11 Yılmaz Yazıcıoğlu, ‘Yeni Türk Ceza Hukukunda Hırsızlık Suçu’ (2007) 2(5) Ceza Hukuku Dergisi 337, 339, Eker ‘Basit Hırsızlık Suçu’ (n 1) 74.

12 Hırsızlık suçunun hemen hemen her işleniş şeklinin nitelikli hâl olarak tanımlanması neticesinde suçun temel şekline ceza verilmenin imkânsız hâle gelmesi ve bu durumun işlenen fiille orantılı bir yaptırım belirlemenin önünde engel olduğuna ilişkin eleştiriler için bkz: Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (19. baskı, Seçkin 2024) 616.

13 Söz konusu fıkra hırsızlık suçunun işlenmesi sonucu ortaya çıkan çeşitli neticelerden dolayı cezanın artırılması öngörülmüştür. Bu neticeler, haberleşme, enerji ya da demiryolu veya havayolu ulaşımı alanında kamu hizmetinin geçici de olsa da aksamasıdır. TCK m. 23 uyarınca failin bu neticelerden sorumlu olabilmesi için en azından taksir düzeyinde bir kusurunun bulunması gerekmektedir. Bkz: Mahmut Koca ve İlhan Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (10. Baskı, Adalet 2024).

yapılmasını gerektiren şahsi sebep olarak ele alınmıştır¹⁴. TCK m. 168'de de yine malvarlığına karşı suçlardan bazıları yönünden özel olarak bir etkinlik pişmanlık hükmü öngörülmüştür¹⁵.

B. SUÇLA KORUNAN HUKUKİ YARAR, SUÇUN FAİLİ VE MAĞDURU

Hırsızlık suçunda korunan hukuki yararın ne olduğuna ilişkin öğretide farklı görüşler bulunmaktadır¹⁶. Bu uğurdaki ilk görüş suç tipiyle zilyetliğin korunduğu yönündedir¹⁷. Zira kanun koyucu madde metninde özel olarak zilyetlik kavramını kullanmayı tercih etmiş ve bu şekilde de korunan hukuki yararın zilyetlik olduğunu kabul etmiştir¹⁸. Bununla birlikte özel hukuktaki zilyetlikle kamu hukukundaki zilyetliğin aynı anlama gelmediği de öğretide savunulmaktadır¹⁹. MK m. 973 hükmü göz önünde bulundurulduğunda zilyetlik bir şey üzerinde fiil hakimiyet olarak tanımlanmaktadır. Ancak ceza hukuku yönünden zilyetlikte, bu hakimiyetin haklı olup olmaması ya da kişinin kendi adına kurulup kurulmaması önem sarfetmemektedir²⁰. Bir diğer görüş ise esasen mülkiyet hakkının korunduğu ancak bunun yanında zilyetliğin de korunduğunu belirtmektedir²¹. Zira malın malikinin zilyet olmadığı hallerde bu suç tipiyle mala zilyet olan kişilerin de hakları korunmuş olacaktır²². Yargıtay'ın da bu görüşte olduğunu söylemek mümkündür²³. Kanaatimizce de suç tipiyle mülkiyet ve zilyetlik birlikte korunmaktadır.

14 Ali Kemal Yıldız, *Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar C. IV* (Oniki Levha 2018) 10; TCK m. 167'de yer alan şahsi sebepler her malvarlığına karşı suç yönünden tanınmamıştır. Yağma ve nitelikli yağmanın bu kapsamın dışında tutulması öğretide yağma suçuyla korunan hukuki değer olarak görülmektedir. Yağma suçu her ne kadar malvarlığına karşı suçlar bölümünde düzenleniyor olsa da bu suç tipiyle kişi özgürlüğü de korunmaktadır. Bunun yanı sıra bileşik bir suç özelliği gösteren yağma hırsızlık haricinde cebir veya tehdit suçunu bünyesinde barındırmaktadır. Bu suç tipleri bakımından kanunda tanınmayan şahsi sebeplerin yağma bakımından tanınması da isabetli olmayacaktır. Bkz: Büşra Demiral Bakırman, *Şahsi Cezasızlık Sebepleri ve Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebepler* (On İki Levha 2023) 160; Timuçin Köprülü, 'Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı' (2007) 71 TBB Dergisi 254, 255.

15 Kanun koyucu malvarlığına karşı işlenen suçlardan bazıları tamamlandıktan sonra ve hüküm verilmeden önce mağdurun uğradığı zararın aynen geri verme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi halini etkin pişmanlık olarak düzenlemiştir. Bkz: Hüseyin Eker 'Mala Karşı İşlenen Suçlarda Etkin Pişmanlık (5237 sayılı TCK'nın 168. maddesi)' (2012) 26(100) TBB Dergisi 363, 367; Madde gerekçesinde de bu hükmün cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebep olduğu ifade edilmiştir.

16 Korunan hukuki yarara ilişkin görüşlerin ayrıntılı bir şekilde değerlendirildiği çalışma için bkz: Elif Ergüne, 'Hırsızlık Suçunda Korunun Hukuki Değerin, Suçun Konusunun, Failin ve Mağdurun Tespiti' (2023) 72(3) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1275, 1277 vd.

17 Sulhi Dönmezer, *Kişilere ve Mala Karşı Cürümler* (16. baskı, Beta 2001) 346; Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, C. I.* (5. Bası, Beta 2021) 329; Mustafa Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar* (4. Baskı, Adalet 2020) 28.

18 Yıldız (n 14). 13; Soyaslan (n 1) 383; Artuç suç tipiyle korunan hukuki yararı zilyet ve buna bağlı haklar olarak ifade etmektedir. Bkz: Artuç (n 17) 28.

19 Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 328.

20 ibid. 329.

21 Veli Özer Özbek, *TCK İzmir Şerhi, C. II*, (Seçkin 2008) 980; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 618; Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 669; Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem ve Rıfat Murat Önok, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (22. baskı, Seçkin, 2024) 640; Ergüne (n 16) 1290.

22 Yenidünya (n 6) 7.

23 *Hırsızlık suçunda ihlal edilen menfaat sadece mülkiyet hakkı değil aynı zamanda zilyetliktir*. Bkz: YCGK, E 2021/2-102 K 2023/414, 12.09.2023; YCGK, E 2021/2-102 K 2023/414, 12.09.2023.

Kanun koyucu faile ilişkin herhangi bir özelleştirme yapmamış olduğu için suçun faili herkes olabilir. Hırsızlık suçu özelinde bu kişi malı bulunduğu yerden alan kişidir²⁴. Malın maliki çoğunlukla zilyetliği de elinde bulunduran kişi olmakla birlikte, bir malın zilyetliğinin ve mülkiyetinin farklı kişilerde bulunması mümkündür²⁵. Zilyetlikle mülkiyetin aynı kişide olmadığı durumlarda malın malikinin suçun faili olup olamayacağına ilişkin öğretide tartışma bulunmaktadır. Korunan hukuki yararın zilyetlik olduğunun kabul edilmesi hâlinde malın mülkiyetine sahip olmasına rağmen zilyetliği kendisinde bulunmayan malikin dahi suçun faili olabileceği sonucuna ulaşılabilecektir²⁶. Bu sebeple de malı haczedilen veya malını rehin olarak veren kimsenin zilyedin rızası olmadan malını geri alması hâlinde de yine hırsızlık suçu oluşacaktır²⁷. Kanuni tanımda yer verildiği üzere suçun konusu “başkasına ait mal” olduğundan malikin bu suçun faili olamayacağı savunulan bir diğer görüştür²⁸. Ancak TCK m. 290/2 bu durumun istisnası olarak kabul edilmektedir²⁹. Madde uyarınca “*muhafaza edilmek üzere başkasına resmen teslim olunan rehinli veya hacizli veya herhangi bir nedenle elkonulmuş olan taşınır malın bu kişinin rızası dışında elinden alınması hâlinde*” hırsızlık suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı, kişinin malın sahibi olması hâlinde verilecek cezada indirim yapılacağı düzenleme altına alınmıştır. Kanaatimizce de hem suçun kanuni tanımında “başkasına ait mal” ibaresinden hem de öğretide belirtildiği üzere suçla korunan hukuki yarar mülkiyetle birlikte zilyetlik olduğundan malın sahibi bu suçun faili olamaz. Kanun koyucunun da malikin fail olabilme ihtimalini TCK m. 290 hükmüyle özel olarak düzenleme ihtiyacı duyması sebebiyle bu görüşte olduğu değerlendirilebilir.

Suçun mağduru ise en başta malın maliki olmakla birlikte malik ve zilyetliğin aynı kişi olmadığı durumlarda Yargıtay zilyedin mağdur, malikin de suçtan zarar gören olduğunu kabul etmiştir³⁰. Suçun mağduru noktasında önem arz eden bir konu da zilyetliğin hukuka uygun olarak tesis edilip edilmediğidir. Daha açık bir ifadeyle hırsıza karşı da hırsızlık suçunun işlenmesinin mümkün olup olmadığıdır. Öğretideki baskın görüş bu soruya olumlu cevap vermekte, zilyetlik hukuka aykırı tesis edilse de bu kişinin mağdur sıfatını haiz olacağını kabul etmektedir³¹.

24 Erdal Noyan, *Hırsızlık Suçları* (Adalet 2007) 48.

25 Ergüne (n 16) 1278.

26 Zeki Hafizoğulları ve Muharrem Özen, ‘Hırsızlık’ (2008) 12(1-2) Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 773, 775; Ergüne (n 16) 1290; Nitekim Yıldız da suçla korunun hukuki yararı zilyetlik olarak kabul etmiş olduğundan malikin de suçun faili olabileceğini kabul etmiş olduğunu ifade etmektedir. Bkz: Yıldız (n 14) 17.

27 Ergüne (n 16) 1291.

28 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 669; Artuç (n 17) 28; Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 641; korunan hukuki yarar zilyetlikle birlikte mülkiyet olarak kabul edilince malik malı zilyedin rızası hilafına olsa da bu suç oluşmayacaktır. Bkz: Ergüne (n 16) 1305.

29 Artuç (n 17) 31.

30 Yargıtay 2. CD. E. 2023/24665 K 2023/6109, 30.10.2023; aynı yönde görüş için bkz: Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 670; öğretide bunun tam tersi görüşte olan yazarlar bulunmaktadır. Bu durumda malikin mağdur, zilyedin ise suçtan zarar gören olduğu yönündeki görüş için bkz: Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 641.

31 Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 641; Artuç (n 17) 32; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 623; Yenidünya (n 6) 22; Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 331; Yıldız (n 14) 19; buna karşılık zilyetliğin hukuka uygun şekilde tesis edilmesini arayan görüşler de bulunmaktadır. Bkz: Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 669.

C. MADDİ UNSUR

Hırsızlık suçunun maddi unsuru başkasına ait bir malın bulunduğu yerden alınmasıdır³². Hırsızlık suçu neticesi harekete bitişik bir suçtur. Malın alınmasından ne anlaşılması gerektiği hususunda da öğretide çeşitli görüşlere yer verilmektedir³³. Çalışma konumuzun sınırları düşünüldüğünde bu teorilerin ayrıntılarına girmek mümkün olmamakla birlikte bu uğurda üstünlük sağlanan teorinin “egemenlik alanı teorisi” olduğunu söylemek mümkündür³⁴. Malın alındığı ve dolayısıyla da suçun tamamlandığını kabul etmek için failin o mal üzerinde herhangi bir engellemeye tabi olmadan serbestçe tasarruf edip edemeyeceğinin tespiti önem taşımaktadır³⁵. Madde gerekçesinde almak fiiliyle kastedilenin mal üzerinde mağdurun zilyetliğine son verilmesi olduğu ifade edilmiştir³⁶. Mal üzerinde yeni bir zilyetliğin tesisi gerekli olup bunun gerçekleşip gerçekleşmediğinin her somut olayın özelliğine göre değerlendirilmesi gereklidir³⁷. Mal bulunduğu yerden alınmakla birlikte fail lehine zilyetlik kurulmamışsa suçun teşebbüs aşamasında kaldığı kabul edilmelidir³⁸. Alma fiilinin ne şekilde gerçekleştiği önemli olmadığı gibi failin maldan yararlanması da şart değildir³⁹.

Mal bulunduğu yerden zilyedin rızası hilafına alınmaktadır. Rızanın varlığının hırsızlık suçu açısından bir hukuka uygunluk sebebi mi yoksa suçun maddi unsuru olarak mı ele alınacağı tartışılmıştır. Zilyedin rızasının tipte düzenlenmiş olması sebebiyle rızanın varlığı hâlinde fiil tipe uygun olmayacaktır⁴⁰. Dolayısıyla bu suç tipi yönünden mağdurun rızası, hukuka aykırılık unsurunu değil tipikliği ilgilendirmektedir.

32 Hafizoğulları ve Özen, ‘Hırsızlık’ (n 19) 777; Yıldız (n 14) 25.

33 Bunlar el koyma teorisi, basit hareket teoisi, taşıma ve egemenlik teorisi olarak adlandırılmaktadır. Görüşlere yönelik ayrıntılı bilgi için bkz: Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 338; Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 655.

34 Yazarlar bu görüşün ülkemizde hem öğreti hem de uygulama tarafından benimsendiğini belirtmektedir. Bkz: Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 685.

35 Özbek, *TCK İzmir Şerhi C. II* (n 21) 984.

36 Öğretide Koca ve Üzülmöz gerekçede yer verilen bu açıklamanın eksik olduğunu savunmaktadır. Zira kanun koyucu bu ifadeyle almak fiilinin gerçekleşmesi için sadece mağdurun zilyetliğine son verilmesini yeterli kabul edilmekte suçun tamamlanması için failin kendi zilyetliğini kurmasını aramamaktadır. Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 685; Ancak Yıldız bu tanımlamanın failin egemenlik alanına girmesini esas alan bir kabulü ifade ettiği; zaten mal, mağdurun egemenlik alanından çıktığında failin egemenlik alanına da girmiş sayılacağından bu konunun çok da önemli olmadığı görüşündedir. Bkz: Yıldız (n 14) 26; Tezcan, Erdem ve Önok da her ne kadar çoğu zaman mağdurun tasarruf olanağının ortadan kalkmasıyla failin zilyetliğinin kurulması örtüşse de bu iki anın farklı olabilesinin mümkün olabileceğini vurgulamaktadır. Bkz: Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 655.

37 Necati Meran, *Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar* (2. baskı, Seçkin 2013) 24; Eker, ‘Basit Hırsızlık Suçu’ (n 1) 78.

38 Faruk Erem, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku C. III* (3. Baskı, Seçkin 1985) 757.

39 Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 340.

40 Özbek, *TCK İzmir Şerhi C. II* (n 21) 1004; Yıldız (n 14) 29; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 654; Ancak TCK madde gerekçesinde rızanın geçerli olması için bulunması gereken koşulların varlığı hâlinde zilyedin rızasının bir hukuka uygunluk sebebi teşkil edeceğinden bahsedilmektedir.

D. MANEVİ UNSUR

Hırsızlık suçu kasten işlenebilen bir suçtur. Bu kast, suçun kanuni tanımında yer alan unsurlara yani malın başkasına ait olduğu, bulunduğu yerden alınması ve bu hususta zilyedin rızasının bulunmadığında yönelik olması gerekmektedir⁴¹. Failin malın kime ait olduğunu bilmesine gerek yoktur sadece başkasına ait olduğunu bilmesi yeterlidir⁴². Kanuni tanımda da açıkça belirtildiği üzere failde kendisine veya başkasına yarar sağlama maksadının bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla failde bu yönde bir özel kastın bulunması suçun oluşması bakımından bir zorunluluktur. Failin bu maksatla hareket etmesi yeterli olup suçun oluşabilmesi için yararın sağlanmasına gerek bulunmamaktadır⁴³. Sadece belirli bir süreyle sınırlı yararlanma maksadı da suçun oluşması bakımından yeterlidir⁴⁴. Ancak failde geçici bir süre kullanımının ardından malın zilyede iadesi niyeti söz konusuyla TCK m. 146'da düzenlenen kullanma hırsızlığına ilişkin hükmün uygulanması gerekecektir. Suçun oluşması için failde bulunması gereken bu saik, hırsızlık suçunu mala zarar verme suçundan ayırmayı sağlamaktadır⁴⁵.

II. BİLEŞİK SUÇ YÖNÜNDEN İNCELEME

TCK m. 42 uyarınca *biri diğerinin unsuru veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça bileşik suç* denir. 5237 sayılı TCK'da suçların içtimaı başlığı altında düzenleniyor olsa da bileşik suç bir içtima şekli olarak kabul edilmemektedir⁴⁶. Bir görünüşte içtima şeklidir⁴⁷. Daha önceden de belirtmiş olduğu üzere suçların içtimaı birden çok suçun varlığını gerektirmektedir⁴⁸. Bileşik suçun (*il reato complesso*) varlığı hâlinde görünüşte kanunun birden fazla hükmü ihlal edilmektedir⁴⁹. Dolayısıyla suç çokluğu sadece görünüştedir. Her ne kadar doğal anlamda birden fazla hareket söz konusu olsa da tipik anlamda hareketin tekliğinden bahsedilmektedir⁵⁰. Bileşik suçta temel suç, diğer bir suçun unsuru veya ağırlaştırıcı nedenini içine alır ve bu özel suçlar

41 Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 690.

42 Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 690; Bu sebeple de malın alındığı kişinin kimliğinde düşülen hata esaslı bir hata olarak kabul edilmediğinden kastı ortadan kaldırmaz. Bkz: Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 348.

43 Soyaslan (n 1)390; Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 700; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 654.

44 Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 700.

45 Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 328.

46 Koca/Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 521, Akbulut (n 2) 993, Veli Özbek, Koray Doğan, Pınar Bacaksız ve İsa Başbüyük, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (15. baskı, Seçkin 2024) 570.

47 Görünüşte içtima olarak adlandırılan durum görünüşte bir fiil hakkında uygulanabilecek birden fazla kanun hükmünün bulunmasına rağmen aslında bunlardan sadece birinin uygulanacak nitelikte olmasıdır. Fiil hakkında uygulanabilecek tek bir hüküm olması doğrudan doğruya normlar arasındaki ilişkiden kaynaklanmaktadır. Bkz: İçel (n 2) 167; Bileşik suç bakımından tüketen-tüketilen norm şeklinde görünüşte içtima ilişkisi söz konusudur. Bir norm diğerinin bünyesinde yer alarak o norm tarafından tüketilmiştir. Bkz: Timur Demirbaş, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (19. Baskı, Seçkin 2024) 601.

48 Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 521.

49 Metin Feyzioğlu ve Devrim Güngör, 'Bir Suç için Bir Ceza Verilir İlkesinin İhlali: TCK md. 124-4' (2007) 56(1) 141.

50 Koca ve Üzülmöz, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 567.

daha genel olan suçun içinde erir⁵¹. Kanun koyucunun iki ayrı suç birleştirmesi sebebiyle artık cezalandırılacak olan suç, ortaya çıkan yeni suç olacaktır⁵².

Bileşik suçun iki görünüm şekli bulunmaktadır. İlkinde iki suç bir araya gelmekte ve diğer bir suçun unsurunu oluşturmaktadır⁵³. Bu şekilde bir araya gelen iki suçun niteliği değiştiği gibi kanun koyucu da ortaya çıkan suç tanımlamak için başka bir isim kullanmaktadır⁵⁴. Diğer görünüm şeklinde ise bir araya gelen suçlardan biri diğerinin ağırlaştırıcı sebebinin oluşturmakta, bu sebeple de temel suç niteliğini korumakta ancak artık suçun nitelikli hâli söz konusu olmaktadır⁵⁵. Bu hâlde sadece nitelikli unsur durumunda olan suç bağımsızlığını kaybetmektedir⁵⁶.

2006 yılında TCK m. 142'nin 4. fıkrasına “hırsızlık suçunun işlenmesi amacıyla konut dokunulmazlığının ihlali veya mala zarar verme suçunun işlenmesi hâlinde, bu suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için şikâyet aranmaz” hükmü eklenmiştir. 5560 sayılı Kanunla getirilen bu düzenlemenin gerekçesinde açıkça her iki suçtan dolayı ayrı ayrı ceza verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Konut dokunulmazlığını ihlal ve mala zarar verme suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması için şikâyet aranmayacağını belirten ifadeden dolayı olarak kanun koyucunun bu suçlarla hırsızlık suçunu arasında bileşik suç ilişkisi kabul etmediği değerlendirilmektedir⁵⁷.

1. Hırsızlık Suçunun Konut Dokunulmazlığının İhlali Suçu (TCK m. 106) ile İlişkisi

TCK 142/2-h'de hırsızlık suçunun “herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina ve eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya” hakkında işlenmesi cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli bir hâldir⁵⁸. 765 sayılı TCK döneminde 491. maddenin 3. fıkrasının 4. bendinde hırsızlığın gündüzün bir bina içinde veya duvarlarla çevrilen müstemilatına girilerek işlenmesi⁵⁹ yani hırsızlık suçunun bina veya eklenti içinde işlenmesi bir nitelikli hâl olarak düzenlenerek bu hâlin varlığında bileşik suç hükümleri çerçevesinde konut dokunulmazlığına ihlalden dolayı ayrıca ceza verilmeyeceği kabul edilmişti⁶⁰.

51 İçel (n 2) 204; Mustafa Özen, ‘Suçların İçtması (Zincirleme Suç-Fikri İçtima-Birleşik Suç)’ (Doktora Tezi Ankara Üniversitesi, 2008) 43.

52 Francesco Antolisei, *Manuale di Diritto Penale Parte Generale* (Giuffrè Editore 1989) 466; Hakeri (n 5) 585.

53 Pervin Aksoy İpekçioğlu, ‘Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suç’ (2012) 61(1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 43, 50.

54 Antolisei (n 38) 467; Sulhi Dönmezer ve Sahir Erman, *Nazarî ve Tatbiki Ceza Hukuku C. I* (11. bası, Beta 1994) 406.

55 Antolisei (n 38) 467; Dönmezer ve Erman (n 54) 407; Aksoy İpekçioğlu (n 53) 50.

56 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 559.

57 Özbek, *TCK İzmir Şerhi C. II* (n 21) 1011; Hafızogulları ve Özen, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 377.

58 5237 sayılı TCK’nın yürürlüğe giren ilk hâlinde söz konusu hüküm aynı maddenin birinci fıkrasının b bendinde düzenlenmişken (TCK m. 142/1-b), 18.06.2014 tarihinde 6545 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle maddenin ikinci fıkrasının h bendine eklenmiştir. Kanun koyucu bu değişiklikle söz konusu nitelikli hâlin daha ağır bir şekilde cezalandırılmasını tercih etmiştir. Bkz: Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 675.

59 765 sayılı TCK m. 492/1 bent 1’de ise hırsızlığın geceleyin bir bina içinde yahut süknaya mahsus yerlerde veya müstemilatında işlenmesi de farklı bir nitelikli hal olarak öngörülmüştü. Bkz: Dönmezer (n 17) 406; İzzet Özgenç, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (20. Baskı, Seçkin 2024) 681.

60 Artuk, Gökçen, Alşahin ve Çakır (n 9) 785; Özbek, Doğan, Bacaksız ve Başbüyük, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 16) 585.

Ancak 765 sayılı Kanunda yer alan düzenleme ile TCK m. 142/2-h'de düzenlenen nitelikli hâl aynı kabul edilmemektedir. Eski Kanun döneminde kanunun lafzına bakıldığında nitelikli hâlin uygulanması için hırsızlığın bir bina içinde veya duvarlarla çevrili müştemilatına girilerek işlenmesi yeterli kabul edilmişti⁶¹. Ancak TCK m. 142/2-h'de suçun, bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında işlenmesi aranmaktadır. Kanun koyucunun böyle bir nitelikli hâli belirlemesinde güttüğü amacın konut dokunulmazlığını korumaktan ziyade, fiilin işlenebilmesi için fail tarafından aşılın zorluğun faildeki kötülüğü göstermesi ve bu sebeple daha ağır cezalandırılması olarak değerlendirilmektedir⁶². Söz konusu nitelikli hâlin konut dokunulmazlığından ayrılan yönünü göstermek için ortaya atılan bir argümanda muhafaza altına alınmış eşyanın bulunduğu yerden alınması için muhakkak bir yere girilmiş olmasına gerek bulunmamasıdır⁶³.

Nitekim 2009 tarihli bir Ceza Genel Kurul kararında *yasa koyucu, bu suç tipini bileşik suç olarak düzenlemek isteseydi, madde metnini “bina veya eklentilerine girmek suretiyle işlenirse” şeklinde düzenlerdi* şeklindeki gerekçeyle hem bu nitelikli hâlin hem de konut dokunulmazlığına ihlal suçunun ayrı ayrı cezalandırılması gerektiği vurgulanmıştır⁶⁴. Buna karşılık örneğin nitelikli yağmanın düzenlendiği TCK m. 149/1-d'de ise yol kesmek suretiyle ya da konutta, işyerinde veya bunların eklentilerinde şeklindeki düzenleme ile açıkça yağma fiilinin bu mekanlarda işlenmesi cezanın ağırlaştırılması için yeterli görülmüştür⁶⁵.

Muhafaza altına alma *korumak, saklamak, bir yerde tutmak, kapatmak* anlamına gelmektedir⁶⁶. Yani nitelikli hâlin uygulanabilmesi için malın sadece bina ve eklenti içinde bulunması yeterli görülmemekte ayrıca muhafaza altına alınması da gerekli olmaktadır⁶⁷. Öğretide bu nitelikli hâle örnek olarak kasaya konulmuş olan paranın çalınması gösterilmiştir⁶⁸. Ancak bu nitelikli hâlin uygulanabilmesi için eşyanın sadece bina ve eklentileri içinde bulunmasının yeterli olduğu, ayrıca kilit altında bulunması gerekmediği savunulan bir diğer görüştür⁶⁹. Yargıtayın çeşitli kararlarında nitelikli hâlin uygulanması yönünden bu görüşe sahip olduğu görülmektedir. 2024 tarihli bir kararda

61 Dönmezer (n 17) 398. Nitekim maddenin uygulanabilmesi için failin bütün vücudunun bina içine girmesi zorunlu olarak görülmekteydi. Erem, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku C. III* (n 38) 781.

62 Artuk, Gökçen, Alşahin ve Çakır (n 9) 786.

63 Meran (n 37) 42.

64 Yargıtay Ceza Genel Kurulu E 2009/9-153 K 2009/285, 08.12.2009, Özgenç, (n 59) 682.

65 Nitelikli yağmanın bu türünde fail hakkında ayrıca konut dokunulmazlığına ihlalden dolayı ceza verilmeyecektir. Burada düzenlemenin amacının bizatihi bireyin konut dokunulmazlığı olduğu da ifade edilmelidir. Dolayısıyla burada konut dokunulmazlığını ihlal ve hırsızlık suçu bileşik suç görünümündedir. Serap Keskin Kızıroğlu, *Özel Ceza Hukuku C. III* (On İki Levha 2018) 237.

66 Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi 15 Aralık 2024.

67 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 605; Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 660 Tezcan, Erdem ve Önok bina içinde bulunmak değil “muhafaza altına” alınmaktan bahsedildiği için eşyanın sadece binada bulunuyor olmasını nitelikli hâlin uygulanması bakımından yeterli görmemektedir. Alman hukukunda da benzer bir düzenleme olduğu belirtilmektedir. Burada da muhafaza altına alınmış eşya kavramından sadece bina ve eklentilerinde bulunmak değil, insanların giremeyeceği ve hususi olarak bir şeylerin saklanması için oluşturan düzenekte bulunan eşya anlaşılmalıdır. Bkz: Elif Ergüne ve Hazal Algan Canseven, ‘Hırsızlık Suçunda Suçun Konusu ile İlgili Nitelikli Haller’ (2023) 16(2) Suç ve Ceza Dergisi 229, 254.

68 Soyaslan (n 1) 401.

69 Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 354.

“*sanığın, katılanın cep telefonunu müzik indirmek için isteyip almasının üzerine, dükkândan ayrılıp geri gelmediği olayda sanığın eyleminin TCK m. 142/2-h tanımlanan suçu oluşturduğunun gözetilmemesi bozma sebebi yapılmıştır*⁷⁰. Yine başka bir kararda lojman odasında bulunan cüzdan içinden banka kartının alınması eyleminde de Yargıtay tarafından bu nitelikli hâlin uygulanmaması bozma sebebi yapılmıştır⁷¹. Dolayısıyla Yargıtay bir eşyanın sırf bir konut, işyerinde bulunmasını muhafaza altına alınma bakımından yeterli görmektedir. Nitekim *sanığın işyeri olan binada muhafaza altına alınan masadaki kredi kartı* deyiminden de bu anlaşılmaktadır⁷². Yargıtay’ın bu uygulaması öğretide hükmün konuluş amacıyla bağdaşmadığı gerekçesiyle eleştirilmektedir⁷³.

Nitelikli halin uygulanması bakımından malın özel bir yöntemle korunmasına gerek olmasa da failin binaya girme yetkisi veya izninin olması nitelikli hâlin oluşması bakımından önem taşımaktadır⁷⁴. Zira kişinin böyle bir yetkisinin veya izninin olmaması, binada bulunan malı muhafaza altına alınmış bir mal olarak değerlendirmeyi gerektirecektir⁷⁵. Böyle bir halde suçun konusunun açıkta bırakılması önemli olmayacak ve fail hakkında nitelikli hırsızlık suçundan dolayı hüküm kurulması gerekecektir. 765 sayılı TCK döneminde de Yargıtay bina veya duvarla çevrili olan müştemilattan kastedilenin başkasının girmeye hakkı olmadığı yerler olduğu yönünde kararları bulunmaktaydı⁷⁶. Düzenlemede “konuttan” bahsedilmeyip “binadan” bahsedildiği için bina niteliğini haiz olmayan bir konutta bulunan mal hakkında gerçekleştirilen hırsızlık fiilinde nitelikli hâl uygulanmayacaktır⁷⁷.

Bu düzenleme ilgili suçun tam bir bileşik suç örneği olduğu ifade edilerek eleştirilmiştir⁷⁸. Nitekim İtalyan hukukunda da konutta hırsızlık suçunun gerçekleştirilmesi durumunda faile sadece Ceza Kanunu’nun 624bis maddesinden ceza verilerek konut dokunulmazlığının ihlali suçundan ceza verilmemektedir⁷⁹. Bu görüş doğrultusunda kanun koyucunun hırsızlık suçunun bina içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında işlenmesini daha ağır cezalandırılmasındaki gerekçe kişi hürriyetinin de ihlal edilmesi sebebiyle bu hukuki yararı da korumaktır⁸⁰. Böyle bir uygulama aynı fiilden iki kere ceza verilemeyeceği ilkesine aykırılık oluşturmaktadır⁸¹.

70 Yargıtay 2. CD. E 2021/12776 K 2024/3538, 04.03.2024.

71 Yargıtay 8. CD. E 2012/8927 K 2024/50, 08.01.2024.

72 Yargıtay 8. CD, E 2021/11106 K 2023/10057 T 14.12.2023.

73 Neslihan Göktürk, ‘Hırsızlık Suçunun Bina ve Eklentileri İçinde Muhafaza Altına Alınmış olan Eşya Hakkında İşlenmesi (TCK m. 142/2-h)’ (2024) 28(1) 323, 326.

74 ibid 328.

75 ibid

76 Dönmezer (n 17) 396.

77 Koca ve Üzülmaz, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 718; Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 676.

78 Feyzioğlu/Güngör (n 49) 142; Zira söz konusu nitelikli hâlde hem kişinin konut dokunulmazlığı hem de zilyedliği bağlı hakları ihlal edilmektedir. Bkz: Aksoy İpekçioğlu (n 53) 60; Koca ve Üzülmaz de bileşik suça ilişkin açıklamalarında bu nitelikli hâli örnek vermekle birlikte 5560 sayılı Kanun sonrası her iki suçtan dolayı ayrı ayrı ceza verileceğinden bahsetmektedir. Bkz: Koca/Üzülmaz *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 569.

79 Mantovani (n 1) 95; Murat Önok, ‘İtalyan Ceza Hukukunda Hırsızlık (2023) 72 (3) Suçu’ Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1163, 1220.

80 Feyzioğlu/Güngör (n 49) 143.

81 Feyzioğlu/Güngör (n 49) 143; Göktürk, ‘Hırsızlık Suçunun Bina ve Eklentileri İçinde Muhafaza Altına Alınmış olan Eşya Hakkında İşlenmesi (TCK m. 142/2-h)’ (n 73) 346; Öğretide Demirbaş bu durumda failin sadece hırsızlık suçunun

2. Hırsızlık Suçunun Mala Zarar Verme Suçu (TCK m. 151) ile İlişkisi

Mala zarar verme suçu da tıpkı hırsızlık suçu gibi “malvarlığına karşı suçlar” bölümünde düzenlenmektedir. Ancak suç, malvarlığı değerinin fail ile mağdur arasında el değiştirmesiyle ilgili olmayıp mağdurun malvarlığı üzerindeki tasarruf hakkının zarara uğratılması veya bunun tamamen ortadan kaldırılması yönüyle diğer malvarlığına karşı suçlardan ayrılmaktadır⁸². Nitekim TCK m. 151’1 de suçun maddi unsuru başkasının taşınır veya taşınmaz malını kısmen veya tamamen yıkmak, tahrip etmek, yok etmek, bozmak, kullanılamaz hale getirmek veya kirletmek hareketleriyle gerçekleştirilebilmektedir. Dolayısıyla failin kastının da bu hareketleri gerçekleştirmeye yönelik olması gereklidir. Mala zarar verme suçu tüm bu özellikleri sebebiyle hırsızlık suçundan ayrılıyor olsa da konut dokunulmazlığını ihlalde olduğu gibi mala zarar vermenin de yer aldığı TCK m. 142/4 hükmü bu suçla hırsızlık suçu arasındaki içtima ilişkisini ortaya koymayı gerektirmiştir.

765 sayılı TCK m. 493/1-1’de hırsızlık suçunun “...duvar, kapı, pencere, demir parmaklık, kasa ve sandık gibi şahısları veya malları muhafaza etmek için sağlam maddelerle ve muhkem surette yapılmış şeyleri yıkmak, devirmek, delmek veya mahvetmek suretiyle” işlenmesi cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli hâl olarak düzenlenmekteydi⁸³. Ancak kanun koyucu 765 sayılı TCK zamanında dahi bu nitelikli halin gerçekleşme şekline ilişkin hareket türlerine madde metninde yer vererek bir özelleştirme yoluna gitmişti. Bu nitelikli hâlin uygulanabilmesi için failin kişilerin veya malların korunması için sağlam maddelerle ve sağlam surette yapılmış eşyaların yıkması, devirmesi, kırması, delmesi veya mahvetmesi gerekmekte olduğu gibi, bu eylemler hırsızlığı işlemek veya çalınmış malı başka yere kaldırmak amacıyla gerçekleştirilmeydi⁸⁴. 5237 sayılı TCK bakımından ise buna benzer bir hüküm kanun metninde yer almamaktadır. Bu sebeple de hırsızlık suçunun gerçekleştiren veya bu suçun işlenmesi amacıyla failin başkasının malına zarar vermesi durumunda iki ayrı suç oluşacaktır⁸⁵.

Yararlanılmak maksadıyla bulunduğu yerden alınan maldan, ancak o malı tahrip ya da yok ederek faydalanmak mümkünse mala zarar verme suçu değil, hırsızlık suçu oluşacaktır⁸⁶. Failin malı almasının ardından gerçekleştirdiği davranışların da cezalandırılmayan sonraki hareketler olarak kabul edilmesi gerekmektedir⁸⁷. Zira fail tarafından alınarak üzerinde yeni bir zilyetlik tesis edilmiş, fail tarafından da bu mal üzerinde tasarrufta bulunulmuştur. Dolayısıyla hırsızlık suçunun tamamlanmasının ardından taşınır mala zarar verilmesi hâlinde TCK m. 151 uygulanmayacaktır.

nitelikli hâli olan TCK m. 142/2’den cezalandırılacağını ifade etmektedir. Bkz: Demirbaş (n 47) 585.

82 Soyaslan (n 1) 479; R. Yılmaz Yazıcıoğlu, ‘Hırsızlık Suçunun Malvarlığına Karşı İşlenen Bazı Benzer Suçlardan Ayrımı’, (2013) 19(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (Prof. Dr. Nur Centelle Armağan) 757, 768.

83 Dönmezer (n 17) 418, Özgenç (n 59) 681.

84 Nitekim sağlam olmayan şeylerin kırılması yoluyla işlenen hırsızlık suçunda bu maddenin uygulanmayacağına ilişkin Yargıtay’ın pek çok kararı bulunmaktaydı. Örneğin camın kırılması hâlinde bu nitelikli hâlin uygulanmayacağı şeklindeki karar bunlardan biridir. Yargıtay 6. CD. E 1964/789 K 1964/ 940, 25.02.1964 Bilgi için bkz: Dönmezer (n 13) 419.

85 Özgenç (n 59) 681.

86 Soyaslan (n 1) 390 hırsızlık ve mala zarar verme suçu arasındaki farkın manevi unsur yönündendir.

87 Yenidünya (n 6) 151.

III. ZİNCİRLEME SUÇ YÖNÜNDEN İNCELEME

TCK 43/1 uyarınca “bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda bir cezaya hükmedilir.” Zincirleme suçun varlığı hâlinde birden fazla suç söz konusu olmakla birlikte bu suçlar arasında sübjektif bir bağ bulunmaktadır. Bir diğer adı da müteselsil suç olan zincirleme suçun yüksek cezaları hafifletmek için fail lehine hukukçular tarafından geliştirilmesinin ardından kanunlara girdiği bu sebeple de suni bir kavram olduğu belirtilmektedir⁸⁸. Zira zincirleme suçun varlığı hâlinde faile tek bir suçtan dolayı ceza verilmekle birlikte bu cezada artırım yapılmaktadır. Kanun koyucunun böyle bir içtima kuralını öngörmemesi durumunda gerçek içtima kuralı gereğince fail işlediği suç sayısı kadar cezalandırılacaktır.

Zincirleme suçun varlığını kabul etmek için; aynı suçun değişik zamanlarda birden fazla kez işlenmesi, işlenen suçların mağdurlarının aynı kişi olması ve bu suçların bir suç işleme kararı çerçevesinde işlenmesi gerekmektedir⁸⁹. Suç işleme kararı değişik zamanlarda işlenen suçları birleştirmekte ve birbirine bağlamaktadır⁹⁰. Ortada birden fazla suç olması evleviyetle birden fazla fiil olduğunu da göstermektedir. Üstelik her bir fiil tipe uygun olup tüm unsurlarıyla oluşmuştur⁹¹. Bununla birlikte suçların hepsinin veya bir kısmının teşebbüs aşamasında kalması hâlinde de zincirleme suç gerçekleşebilir⁹².

Yargıtay’a göre aynı suç işleme kararından bahsedilebilmesi için aynı yöntemle aynı nitelikte birden fazla suç işlenmesi yeterli olmamakta, failin hırsızlık suçunu bir defada işlemek yerine önceden oluşturulan bir plan veya genel bir niyet doğrultusunda eylemlerini kısımlara bölerek belli aralıklarla gerçekleştirmesi gerekmektedir⁹³. Yargıtay aynı kararında kuruma ait farklı ilçelerde bulunan yeraltına döşeli kabloları keserek alan failin eylemlerinin çıkan fırsatları değerlendirmek suretiyle ve her defasında yeni bir suç işleme kararıyla farklı semt ve bölgelerde gerçekleştirmesi sebebiyle ayrı ayrı hırsızlık suçlarını oluşturduğuna hükmetmiştir.

Çıkan fırsatlardan yararlanmak suretiyle işlenen veya suç işleme kararının yenilendiği durumlarda zincirleme suçun kabulü için aranan sübjektif bağ ortadan kalkmaktadır⁹⁴. İşlenen suçlar arasındaki zaman aralığının miktarı kastın yenilenip yenilenmediğini tespit etmek bakımından önem arz

88 Artuk, Gökçen, Alşahin ve Çakır (n 9) 791; zincirleme suç halinde suçlar arasında farazi bir birlik bulunmaktadır. Kanunda açık bir düzenleme bulunmaması halinde faildeki suç işleme kararı bu suçları tek bir suç olarak kabul etmek bakımından yeterli değildir. Bkz: Türkan Yalçın Sancar, ‘Yeni Türk Ceza Kanunu’nda “Zincirleme Suç” (2007) 70 TBB Dergisi, 244, 248.

89 Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E 2021/2-102 K 2023/414, 12.09.2023.

90 Türkan Yalçın Sancar, *Müteselsil Suç* (Seçkin 1995) 87.

91 İçel (n 2) 11.

92 Failin işlediği suçlardan bir kısmının suçun basit, bir kısmının da nitelikli halini oluşturduğu ahvalde, nitelikli hal daha fazla ceza verilmesini gerektiriyor ise ceza buna göre tayin edilecek, aksi durumda cezanın, suçun basit şekli üzerinden belirlenmesi gerekecektir. Suçlardan birinin tamamlanmış, diğerinin teşebbüs aşamasında kalmış olması durumunda, suçlar aynı nitelikte ise tamamlanmış suçtan hüküm kurulacak; tamamlanmış eylem suçun basit, teşebbüs aşamasında kalmış eylem de nitelikli halini oluşturuyorsa, bu durumda her bir suç için ayrı ayrı uygulama yapılarak daha ağır cezayı gerektiren eylem üzerinden zincirleme suç hükümleri uygulanacaktır. YCGK E 2022/6-442 K 2024/116, 13.03.2024.

93 YCGK E 2021/2-102 K 2023/414, 12.09.2023.

94 Yargıtay 17. CD. E 2017/111 K 2017/2433, 1.03.2017.

etmektedir⁹⁵. Ancak fiiller arasında ne kadar bir zaman geçtiğinde artık zincirleme suçun mevzu bahis olmayacağına yönelik bir kural koymak mümkün değildir⁹⁶. Zaman aralığından ziyade suç işleme kararının yenilenip yenilenmediği, bir hukuki kesintinin olup olmadığının incelenmesi gerekiyorsa da⁹⁷ Yargıtay'a göre çok uzun aralıklarla suç işlenmesi durumunda suç işleme kararının yenilenmiş olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir⁹⁸. Yargıtay yakın tarihli bir kararında sanığın 4 gün ara ile gerçekleştirdiği hırsızlık eylemi hakkında tek bir hüküm kurularak zincirleme suç hükümleri çerçevesinde cezanın artırılmamasını bozma sebebi olarak kabul etmiştir⁹⁹.

Aynı mağdura ait malların aynı zamanda bulunduğu yerden alınması halinde tek bir hırsızlık suçü söz konusu olacaktır¹⁰⁰. Yargıtay aynı zaman kavramını çok dar yorumlamamakta çok kısa zaman aralıklarında hırsızlık suçunun aynı mağdura karşı işlenmesi hâlinde tek bir hırsızlık suçundan hüküm kurulması gerektiğini belirtmektedir¹⁰¹.

IV. FİKRİ İÇTİMA YÖNÜNDEN İNCELEME

A. AYNI NEVIDEN FİKRİ İÇTİMA YÖNÜNDEN İNCELEME

Bir hareketle aynı suçun birden fazla kişiye karşı işlenmesi aynı neviden fikri içtima olarak tanımlanmaktadır¹⁰². Bu hâlde ortada birden fazla suç olmasına rağmen fail hakkında yalnızca TCK m. 43/2 oranında artırılmış tek bir ceza uygulanır. TCK m. 43/2'nin uygulanabilmesi için bu husus failin bilgisi dahilinde olmalıdır. Aynı neviden fikri içtimanın varlığı için suçun mağdurlarının farklı olması gerekmektedir¹⁰³. Ancak birden fazla mağdur olmasına rağmen tek suçun söz konusu olduğu hallerde aynı neviden fikri içtima söz konusu olmaz¹⁰⁴. TCK m. 43/2'nin uygulanabilmesi için suçun konusu da farklı olmalıdır¹⁰⁵. Hırsızlık suçu özelinde birden fazla kişinin aynı mal üzerinde ortak

95 Artuç (n 17) 79.

96 Faruk Erem, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku C. I* (10. Baskı, Sevinç Matbaası, 1973) 377.

97 Yargıtay 19. CD. E 2017/21000 K 2017/3259, 10.04.2017.

98 tuç (n 17) 80; Yargıtay 1988 tarihli bir kararında iki hırsızlık suçu arasındaki 2-3 ay gibi bir süreyi zincirleme suç hükümlerinin uygulanması bakımından makul kabul etmemiştir. Bkz: YCGK, E 1988 K 1988/367, 17.10.1988.

99 Yargıtay 2. CD. E 2024/5657 K 2024/7345, 08.05.2024.

100 *sanığın mağdurun firmasına ait iki aracın deposundan hortumla mazot çalması eyleminde, araya zaman aralığı girmedeği ve fiilin kesintiye uğramadan devam ettirildiği, her iki aracında aynı kişiye ait olduğunun üzerindeki firma ambleminden anlaşıldığı gözetildiğinde, zincirleme suç hükümlerinin uygulama yerinin bulunmadığı, sanığın eyleminin bütün halinde tek bir hırsızlık suçunu oluşturduğu gözetilmeden, koşulları ve uygulama yeri bulunmayan 5237 sayılı TCK.nun 43. maddesiyle sanığın cezasının arttırılmasına karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.* Yargıtay 2. CD. E 2013/24051 K 2014/13497, 15.05.2014; Benzer kararı için bkz: 8. CD. E 2021/12055 K. 2023/4965, 16.06.2023.

101 Yargıtay 13. CD. E 2013/6974 K 2014/11081, 25.03.2014, *hırsızlık suçunda korunan hukuki değerin zilyetlik olmasına göre, müşterinin zilyedi olduğu ... plakalı kamyonun akü hırsızlığı ve hemen akabinde ... plakalı kamyonun da akü hırsızlığına teşebbüs edilmesi fiillerinin tek suç oluşturduğu gözetilmeden, söz konusu fiillerin zincirleme suç olarak kabulü ile yazılı şekilde hüküm kurulması, bozmayı gerektirmiştir.*

102 Özgenç (n 59) 701.

103 Akbulut (n 2) 1044.

104 ibid.

105 Özgenç, (n 59) 702; Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 555.

bir mülkiyet hakkının bulunması hâlinde ortada sadece tek bir hırsızlık suçu bulunmaktadır¹⁰⁶. Zira fail tarafından gerçekleştirilen tek bir hareketin bulunması yanında suçun konusu da aynıdır¹⁰⁷. Aynı neviden fikri içtima koşulları hareket ya da fiilin hukuki anlamda tek olması, birden fazla suç işlenmiş olması, işlenen birden fazla suçun aynı olması, bu suçların mağdurlarının da farklı olması şeklinde ifade edilebilir¹⁰⁸. Aynı neviden fikri içtima her ne kadar zincirleme suç başlığı altında düzenlense de bir fikri içtima kurumu olarak görülmektedir¹⁰⁹. Zincirleme suçla arasındaki tek benzerlik ise yaptırım yönündendir.

Failin zilyedin başkalarına ait olduğunu yani birden fazla kişiye karşı işlendiğini bilmemesi hâlinde hakkında tek bir ceza verilecektir¹¹⁰. Öğretide failin bir konutta farklı kişilere ait eşyalara yönelik gerçekleştirmiş olduğu eylemin tek bir hırsızlık suçunu oluşturduğu bu sebeple de TCK m. 43/2'nin uygulama alanı bulamayacağı savulmuştur¹¹¹. Bu durumda failin hırsızlık konusu eşyaların farklı kişilere ait olduğunu bilip bilmemesi önem taşımamaktadır. Ancak bir başka görüş burada tek bir hırsızlık fiilinin söz konusu olmasının gerekçesinin müşterek zilyetlikten kaynaklanmadığı, fiilin tekliğinin failin aynı zamanda diliminde bilinçli bir şekilde tek bir hedefe yönelmiş olmasından dolayı savunmaktadır¹¹². Yargıtay da çalınan eşya eğer konut içerisinden alınmışsa konutta bulunan kişiler müşterek zilyet konumunda olduğundan tek bir hırsızlık suçunun olduğu yönde karar vermiştir¹¹³. Fakat örneğin hırsızlığın gerçekleştiği yer bir öğrenci eviye ve odalar ayrılmışsa failin de bu durumu bilmesi koşuluyla mağdur sayısı kadar suçun oluşacağı savunulmaktadır¹¹⁴.

Yine örneğin şikayetçi tarafından tek bir kilitte kilitlenerek bırakılmış iki bisikletin çalınmasında olayında zincirleme suç hükümlerinin uygulanması bozma sebebi olarak kabul edilmiştir¹¹⁵. Yargıtay Ceza Genel Kurulu 2013 tarihli kararında maden ocağında failin işçilerin soyunma odası olarak kullanılan yere girip askılarda bulunan ve ayrı kişilere ait olduğunu bildiği eşyalardan 5 ayrı mağdura ait eşyayı alması olayında tek bir eylemden bahsedilemeyeceğinden mağdur sayısınca hırsızlık suçundan cezalandırılmasını isabetli bulmuştur¹¹⁶.

106 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 5) 556.

107 Özgenç (n 59) 702.

108 YCGK E 2022/6-131 K 2023/415, 12.09.2023.

109 Özbek, Doğan ve Bacaksız ve Başbüyük, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 46) 582.

110 Özbek *TCK İzmir Şerhi C. II* (n 21) 1012.

111 Korkmaz (n 1) 96; Yazara göre bilinçli bir hedef gütmeyen ve zaman birliği bulunmayan faaliyetlerin tek bir fiil olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

112 ibid 97; failin davranışı eğer aynı zaman diliminde sadece belirli bir hedefe yönelmişse bu tek bir hırsızlık suçunun varlığını kabul bakımından yeterli kabul edilmelidir. Bkz: Korkmaz (n 1) 98.

113 YCGK E 2014/208 K 2015/304, 06.10.2015.

114 Artuç (n 17) 82.

115 Yargıtay 2. CD. E 2024/6 K 2024/5343, 02.04.2024.

116 YCGK E. 2013/13-303 K 2013/296, 11.06.2013; 2014 yılında verilen bir ceza genel kurul kararında benzer şekilde sanığın öğretmenlere tahsis olunan odaya girerek farklı mağdurlara ait olduğu hususunda hiç terddüt bulunmayan birisi, birisi masanın üzerinde, diğeri ise dolapta bulunan iki adet dizüstü bilgisayar ile başka dolaptaki cep telefonunu aldığı olayda hukuki anlamda tek bir fiilin söz konusu olmayacağı sonucuna ulaşmıştır. Bkz: YCGK E 2013/13-5 K 2014/204, 22.04.2014.

Yargıtay'ın kararlarında birden fazla kişiye karşı işlenen suç bakımından hareketin tekliğini kabul için mekânın aynılığına önem verildiği görülmektedir. Zira 2022 tarihli bir Ceza Genel Kurul kararında failin aynı odada kalan farklı mağdurlara yönelik eyleminin bunu bilse de tek bir fiil olarak değerlendirirken, farklı odalarda gerçekleştirdiği eylemlerin iki ayrı hırsızlık suçunu oluşturduğuna yönelik özel daire kararını isabetli bulmuştur¹¹⁷. Bir diğer kararında da suç tarihinde bahçesinde mevlüt olan ikamete çıkıp, aynı odanın içerisinde katılanlara ait çantalardan suça konu eşyaların alınması halinde de TCK m. 43/2 hükmünün uygulanmamasını bozma sebebi yapmıştır¹¹⁸.

Yargıtay aynı binanın farklı katlarında bulunan bisikletlerin çalınması halinde aynı binanın farklı katlarından suça konu eşyaların çalınması sebebiyle ortada şikayetçi ve katılan sayısı kadar hırsızlık suçunun oluştuğunu kabul etmiştir¹¹⁹. Buna karşılık aynı katta oturan mağdurlara ait ortak alanda bulunan ayakkabıların çalınması olayında TCK m. 43/2'nin uygulanmamasını bozma sebebi yapmıştır¹²⁰. Yine başka bir kararda, bir apartmanın farklı dairelerinin önünden ayakkabıların alınması olayında mekân farklılığı sebebiyle iki ayrı fiilin meydana geldiğini kabul ederek sanığın iki ayrı hırsızlık suçundan cezalandırılmasında bir isabetsizlik kabul etmemiştir¹²¹. Ceza Genel Kurulu 2017 tarihli bir kararında bir binanın bodrum katında bir arada bulunan üzerinde farklı seri numaraların yazıldığı on ayrı su sayacının çalınması olayında ne doğal ne de hukuki anlamda tek bir fiil olduğu, bu sebeple TCK m. 43/2'nin uygulanamayacağına hükmetmiştir¹²². Bununla birlikte sanığın hırsızlık amacıyla gelip apartmanın bodrum katındaki merdiven boşluğunda bulunan 6 adet su sayacını, aynı zaman ve mekân birliği içinde çalması eylemini hukuki anlamda tek fiil kabul etmiştir¹²³.

B. FARKLI NEVİDEN FİKRİ İÇTİMA YÖNÜNDEN İNCELEME

TCK m. 44 uyarınca *işlediği bir fiille birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır*. Farklı neviden fikri içtimada da tıpkı aynı neviden fikri içtimada olduğu gibi hareket/fiil tektir¹²⁴. Ancak bu halde fail tarafından

117 YCGK E 2019/13-217 K 2022/659, T. 29.11.2022; ancak çoğunluk görüşüne katılmayan Ceza Genel Kurul üyeleri ise olayın TCK m. 21/1 maddesinde düzenlenen kast kavramı yönünden ele alınması gerektiğini savunmuştur. Somut olayda sanığın tek bir suç işleme kararıyla değil ancak her bir mağdurun cep telefonlarının kendilerine ait olduğunu bilerek işlemesi sebebiyle mağdur sayısının hırsızlık suçu oluşacağı yönünde karşı oy kullanılmıştır.

118 Yargıtay 6. CD. E 2021/12566 K 2022/8160, 31.05.2022.

119 Yargıtay 2. CD. E 2023/29281 K 2024/9331, 05.06.2024.

120 Yargıtay 6. CD. E. 2021/15791 K 2022/11325, 13.09.2022.

121 Yargıtay 2. CD. E 2023/18450 K 2023/8149, 04.12.2023.

122 YCGK E 2017/13-556 K 2017/317, 6.6.2017.

123 Yargıtay 6. CD E. 2021/23472, K. 2022/156665, T. 7.11.2022; Yargıtay söz konusu kararda sanığın eyleminin ayrı ayrı suçları oluşturmayacağından bahsedilerek TCK m. 43/2'nin uygulanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Yargıtay 6. CD E. 2021/14294, K. 2022/9797, T. 23.06.2022, Benzer şekilde suça sürüklenen çocuğun olay günü mağdurlara ait apartmanın .... katında bulunan su sayaçlarının olduğu bölmeye gelerek, beş farklı mağdura ait su sayacını çalması eyleminde, bir fiil ile aynı suçun birden fazla mağdura karşı işlenmesi hâlinde aynı neviden fikri içtima oluşturması nedeniyle 5237 sayılı TCK'nın 43/2. maddesi gereğince ceza verilip bu ceza arttırılması gerekirken, mağdur sayısının beş kez mahkumiyet verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

124 TCK m. 44 hükmü tıpkı 765 sayılı TCK m. 79 düzenlemesinde olduğu gibi fikri içtimanın kabulü için sübjektif nitelikte bir şart öngörmemiş, tek fiilin bulunması ve farklı suçların oluşmasına sebebiyet verilmesini yeterli bulmuştur. Bkz. İçel

gerçekleştirilen tek hareket farklı suçların oluşumuna sebebiyet vermiştir. Bu durumda fail sadece en ağır cezayı gerektiren suçtan cezalandırılacaktır. Yargıtay'ın hırsızlık suçu bağlamında farklı neviden fikri içtima hükümlerinin uygulanmasına hükmettiği içtihadı yok denecek kadar azdır. Bu kapsamda “bilişim alanında suçlar” başlığı altında düzenlenen TCK m. 244 ve TCK m. 245 ile ilişkisinin incelenmesi gerekmektedir. Bu ilişki özellikle hırsızlık suçunda cezanın ağırlaştırılmasını gerektiren nitelikli hâllerden biri olan TCK m. 142/2-e “bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık” kapsamında ortaya çıkabilmektedir.

Bilişim sistemi TCK m. 243 madde gerekçesinde *verileri toplayıp yerleştirdikten sonra, bunları otomatik işleme tabi tutan manyetik sistem* olarak tanımlanmaktadır. Bilişim sistemlerinin hırsızlık suçunun işlenmesinde faillere kolaylık sağlaması bu düzenlemenin gerekçesi olarak kabul edilmektedir¹²⁵. Bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılarak işlenen hırsızlık suçunda “alma” eylemi mağdurun dijital ortamda bulunan parasının başka bir kişinin hesabına aktarılması suretiyle meydana gelmektedir¹²⁶. Ancak öğretide böyle bir eylemin “taşınır malın bulunduğu yerden alınmasından” çok verinin yer değiştirmesi olduğu için TCK m. 142/2-e değil sadece TCK m. 244'te düzenlenen suçun oluşacağı savunulmaktadır¹²⁷. Bununla birlikte zaten hırsızlık suçunun bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenmesi nitelikli hali ile TCK m. 244/4 fıkrası arasında asli norm-tali norm ilişkisi bulunmaktadır¹²⁸. TCK m. 244/4'ün açık hükmü gereği bilişim sistemlerini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme fiillerinin işlenmesi suretiyle haksız çıkar elde edilmesi ancak bu fiilin başka bir suç oluşturmaması halinde cezalandırılacaktır¹²⁹. Dolayısıyla TCK m. 142/2-e'nin söz konusu durumlarda TCK m. 244 zaten uygulama alanı bulamamaktadır.

“Bilişim alanında suçlar” başlığı altında ele alınan bir başka hüküm TCK m. 245'te düzenlenen “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçudur. Madde gerekçesinde suçun tanımlanmasında banka ve kredi kartlarının hukuka aykırı kullanılması yoluyla hem bankaların hem de kart sahiplerinin zarara sokulmasını önlemek amacı bulunduğundan bahsedilmiştir. Kartın elde edilmesinin de hukuka aykırı olduğu takdirde Yargıtay TCK 245 ile TCK 141 arasında

(n 2) 63; Göktürk *Fikri İçtima (Suçların İçtimalı)* (Adalet 2013) 211; dolayısıyla failin fiili işlerken bir veya birden fazla kanun hükmünü ihlal yönelik bir amacının bulunup bulunmaması önem arz etmemektedir.

125 Centel, Zafer ve Çakmut (n 17) 364; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 636.

126 Artuç (n 17) 180; Yargıtay da bu görüştedir. Bkz: YCGK E 2009/11-193 K 2009/268, 17.11.2009: *Sanık Volkan'ın; firari Saim ile birlikte hareket ederek, daha önceden haksız bir şekilde ele geçirdikleri katılan firmanın internet bankacılık şifresini kullanmak suretiyle, katılanın Ş bank Ankara K. .. Şubesindeki hesabından 10.750 YTL'yi Ş ... bank-İstanbul Z Şubesinde sanık Volkan adına açtırdıkları hesaba havale edip, aynı gün banka şubesinden çekmek şeklinde gerçekleştirdiği eylemdeki kastı, katılan firmanın banka hesabında bulunan, taşınır nitelikteki parayı bilişim sistemini kullanmak suretiyle kendi banka hesaplarına geçirmeye, katılanın rızasına aykırı olarak malvarlığında azalmaya neden olmaya; başka bir anlatımla var olan veriyi başka bir yere göndermekten ziyade, bu verinin temsil ettiği parayı alarak mal edinmeye yöneliktir. Kaldı ki sanığın katılanın internet bankacılık hesabında bulunan parasına ulaşmak için bilişim sistemlerini araç olarak kullanmaktan başka alternatifini de yoktur. Dolayısıyla olayımızda, 5237 sayılı TCY'nin 142/2-e maddesinde düzenlenmiş bulunan “bilişim sistemi kullanılmak suretiyle hırsızlık” suçunun gerçekleştiği kabul edilmelidir. Şu halde, sanığın eyleminin 5237 sayılı TCY'nin 142/2-e maddesindeki nitelikli hırsızlık suçunu oluşturduğunun kabul edilmesi karşısında; 244. maddenin 4. fıkrası uyarınca uygulama yapma olanağı da bulunmamaktadır.*

127 Tezcan, Erdem ve Önok (n 21) 673.

128 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 715. Artuç (n 17) 187.

129 Yargıtay 8. CD. E 2019/9478 K 2020/15892, 23.09.2020.

fikri içtima ilişkisinin olmadığına hükmetmektedir¹³⁰. Yani kişilere ait banka ve kredi kartlarının çalınması hâlinde hırsızlık suçu oluşacak, bu kartlardan para çekilmesi hâlinde de ayrıca TCK 245'te düzenlenen ikinci bir suç oluşacaktır¹³¹.

Öğretide Özbek, elde edilen kartın kullanılması esnasında bilişim sistemine girme (TCK m. 243/1) ve verileri başka yere gönderme (TCK m. 244/2) eylemlerinin de söz konusu olması hâlinde farklı neviden fikri içtima kuralları uyarınca failin en ağır ceza öngörülen suçtan dolayı cezalandırılması gerektiğini ifade etmektedir¹³². Yargıtay yakın tarihli bir kararında benzer sonuca varmış, katılana ait internet bankacılığı aracılığıyla banka hesabına havale yaparak banka şubesinden para çekilmesi eyleminin başkasına ait kredi kartının kötüye kullanımı ve bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık suçlarını oluşturduğuna hükmederek somut olayda TCK m. 44 uygulanarak fail hakkında en ağır suçtan dolayı ceza vermemeyi bozma sebebi yapmıştır¹³³.

V. BİRDEN FAZLA NİTELİKLİ HÂLİN GERÇEKLEŞMESİ

Kanunumuz hırsızlık suçunun nitelikli hallerini ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir. Hırsızlık suçunun farklı maddelerinde düzenlenen nitelikli hallerin birden fazlasının uygulanmasının mümkün olduğu durumlarda somut cezanın ne şekilde belirleneceğinin de açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Cezanın belirlenmesine ilişkin ilkeleri düzenleyen TCK m. 61/4'te sadece bir olayda daha ağır veya daha az cezayı gerektiren birden fazla nitelikli halin gerçekleşmesi durumunda önce artırma sonra indirme yapılacağı hüküm altına alınmış, dolayısıyla bu olasılık hâlinde çözümün nasıl gerçekleşeceği belirsiz kalmıştır¹³⁴.

Yargıtay, TCK 142/1-a ve TCK 142/2-h bentlerinin bir arada uygulanmasının mümkün olduğu bir olay özelinde bu değerlendirmeyi yapmıştır¹³⁵. TCK 142/1-a'da *kime ait olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında veya ibadete ayrılmış yerlerde bulunan ya da kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen eşya* hakkında hırsızlık suçunun işlenmesi cezalandırılmaktadır. Bu bentte suçun

130 Örneğin Yargıtay 8. CD, E. 2017/18106 K 2019/4624, 01.04.2019 kararında “Banka veya kredi kartının hukuka aykırı olarak ele geçirilmesi durumunda oluşabilecek hırsızlık, yağma, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık gibi suçlar ile banka veya kredi kartlarını kötüye kullanma suçu arasında gerçek içtima kurallarının uygulanarak failin her bir suçtan ayrı ayrı cezalandırılması” gerektiğinden bahsedilmektedir. Ayrıca YCGK E 2010/11-17 K 2010/65, 30.03.2010.

131 Eker, ‘Basit Hırsızlık Suçu’ (n 1) 75.

132 Veli Özer Özbek, ‘Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (TCK 245) (2007) 9 özel sayı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1019, 1043-1044.

133 Yargıtay 8. CD, E 2021/3526 K 2023/8923, 21.11.2023: *Sanığın, katılanın HSBC Bankasına ait 4059 **** * 6285 numaralı internet bankacılığı aracılığıyla hesabına 5.830,00 TL tutarında havale yaparak banka şubesinden çekmesi ve katılanın Yapı ve Kredi Bankası ait 4506 **** * 2996 numaralı kredi kartında internet bankacılığı uygulaması ile katılanın Silişke Şubesi nezdinde bulunan 60**539 numaralı hesabına 862.00 TL para havale ettikten sonra bu paradan 860,00 TL'yi cebe havale uygulaması ile 0531 *** ** 07 GSM hattına göndererek ATM'den çekmesi şeklindeki eyleminin, başkasına ait banka kredi kartını kötüye kullanma ve bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık suçlarını oluşturduğu, 5237 Sayılı Kanun'un 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı uyarınca en ağır cezayı gerektiren zincirleme şekilde 5237 Sayılı Kanun'un 142. maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinde düzenlenen bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık suçundan hüküm kurulması gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması hukuka aykırı bulunmuştur.*

134 Apış (n 10) 153.

135 Yargıtay 17. CD, E 2018/931 K 2019/2387, 26.02.2019.

konusu bakımından iki ayrı özelleştirme yapılmıştır. Birincisinde suçun konusu kime ait olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan eşya veya diğerinde ise ibadete ayrılmış yerlerde bulunan eşyadır. Bu nitelikli hal sadece eşyanın bulunduğu yer sebebiyle uygulanmakta, nitelikli hâlin oluşması bakımından eşyanın kime ait olduğunun bir önemi bulunmamaktadır¹³⁶. Nitelikli halin uygulanması açısından eşyanın muhafaza altına alınması, kilitlenmesine gerek yoktur¹³⁷. TCK 142/2-h'de ise herkesin girebileceği yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina ve eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlık suçunun işlenmesi nitelikli hâl olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda bir eşyanın bina niteliğini haiz bir ibadethanede bulunması halinde iki ayrı nitelikli hâlin de koşulları oluşmuş olmaktadır.

Aynı suçun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli halleri arasında farklı neviden içtima ilişkisi bulunmayacaktır¹³⁸. Yargıtay normlar arasında bir görünüşte içtima ilişkisinin de bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak ibadethaneye ayrılmış bir yerin bina niteliğinin de göz önünde bulundurulmaması kabul edilemeyeceğinden bu kapsamda normların yorumlanması yoluyla bir sonuca ulaşarak sanık hakkında en ağır cezayı gerektiren nitelikli halin uygulanmamasını bozma sebebi yapılmıştır. Maddi ceza hukuku bakımından en ağır cezayı gerektiren hüküm sebebiyle cezalandırılmaya imkân sağlayan düzenleme TCK m. 44'te yer verilen fikri içtima kurumudur¹³⁹. Kararda açıkça TCK m. 44'ün mümkün olmadığı vurgulansa da bu ifadenin TCK m. 44'ün üstü kapalı olarak uygulandığı şeklinde değerlendirilmesi mümkündür¹⁴⁰.

Koca ve Üzülmüş, nitelikli hâllerin aynı eşya (aynı konu) hakkında birlikte gerçekleşmesi durumunda en ağır cezayı öngören nitelikli hâlin uygulanması gerektiği zira burada nitelikli hallerin seçimlik olarak kaleme alındığı kanaatindedir¹⁴¹. Örneğin suçun gece vakti işlenmesi gibi TCK m. 142'de düzenlenen hâllerle arasında böyle bir ilişki olmayan nitelikli hâl için ayrı ayrı iki artırım yapılmalıdır¹⁴².

TCK'nın 142. maddesinin 1. fıkrası ve 2. fıkrasında düzenlenen nitelikli haller ise cezayı miktarsal olarak değiştirmektedir¹⁴³. Her iki fıkranın özelinde ceza miktarının kanun koyucunun öngörmüş olduğu sınırlar arasında belirlenmesi gerekmektedir. Yargıtay kararına konu olan olayda da uygulanabilecek nitelikli hâller iki ayrı fıkra düzenlenmektedir. Böyle bir durumda daha ağır ceza öngören tek bir nitelikli hâlin uygulanması gerektiği belirtilse de¹⁴⁴, Özbek, Doğan ve Bacaksız hırsızlık suçu yönünden TCK'ya bir ekleme yapılarak birden fazla nitelikli hâl gerçekleştiğinde sorunun nasıl çözümleneceğine ilişkin açık bir düzenleme getirilmesinin daha isabetli olacağını

136 Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 704.

137 ibid.

138 YCGK E 2016/833 K 2017/115, 28.02.2017.

139 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 642.

140 Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 642; yazarlar bu değerlendirmeyi nitelikli hallerin uygulanmasına ilişkin farklı bir karara yönelik olarak gerçekleştirmiştir.

141 Koca ve Üzülmüş, Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 702.

142 Koca ve Üzülmüş, Koca ve Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 13) 702

143 Ömer Şişek, Suçun Nitelikli Halleri (Seçkin 2023) 100.

144 Özbek, Doğan, Bacaksız ve Başbüyük, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (n 16) 728.

savunmaktadır¹⁴⁵. Kanaatimizce de bu şekilde ayrıntılı olarak ele alınmış olan nitelikli hâllerin bir olayda bir arada gerçekleşmesi hâlinde nasıl uygulama yapılacağı açık bir hükmü gerektirmektedir. Zira ne içtima kuralları ne TCL m. 61 hükmü çerçevesinde bir çözüm mümkün olmaktadır.

SONUÇ YERİNE

Hırsızlık suçu TCK m. 41 bileşik suç hükümleri yönünden incelendiğinde 5560 sayılı Kanunla TCK m. 142/4 ile getirilen düzenleme kanun koyucunun konut dokunulmazlığını ihlal suçu ile nitelikli hırsızlık suçu arasında böyle bir ilişkiyi kabul etmediği şeklinde yorumlanmaktadır. Yargıtay'ın da istikrar kazanmış kararları her iki suçtan dolayı ayrı ayrı ceza vermek şeklindedir. Çalışmada incelenen kararlara konu olaylarda nitelikli halin uygulanması için taşınır malın binada bulunması “muhafaza altına alınmış olmak” bakımından yeterli görülmüştür. Dolayısıyla yargı uygulaması, eşyanın bina içinde de ayrıca korunması halinde nitelikli halin uygulanacağına yönelik görüşü yansıtmamaktadır. Madde metninin bu şekilde yorumlanarak uygulanması aynı fiilinden dolayı iki kez cezalandırma olmayacağına yönelik ilkeye aykırılık teşkil etmektedir. Nitekim karşılaştırmalı örneğin hukukta İtalyan uygulamasında da bu durum bileşik suç olarak kabul edilmektedir.

Fail tarafından, ayrı kişilere ait olan taşınır malların bulunduğu yerden alınması halinde de çeşitli ihtimaller söz konusu olmaktadır. Yargıtay aynı konutta yaşayan farklı kişilere ait taşınır malların çalınması yönünden tek bir hırsızlık suçundan hüküm verilmesi gerektiği görüşündedir. Aynı neviden fikri içtima hükümlerinin uygulanmasını gerektiren durumda ise öncelikle fail tarafından gerçekleştirilen fiilin tek bir fiil olduğunun tespit edilmesi gereklidir. Yargıtay TCK m. 43/2 hükmünün uygulanabilmesi için zaman ve mekân birliğinde gerçekleşen tek bir eylemin varlığını aramaktadır.

Farklı neviden fikirli içtima bakımından hırsızlık suçuna ilişkin çok fazla örneğe rastlanmamaktadır. Bu kapsamda TCK m. 244 ve TCK m. 245'te düzenlenen suç tipleri hırsızlık suçun nitelikli hâli olan TCK m. 142/2-e ile ilişkisine değinilmelidir. Yargıtay, internet bankacılığı gibi dijital uygulamalar aracılığıyla mağdurun parasının başka bir hesaba aktarılması veya başka türlü kullanılması durumunda doğrudan hırsızlık suçunun nitelikli hâlinin oluştuğuna hükmetmektedir. Banka ve kredi karlarının kötüye kullanılarak yarar sağlanması suçu işlenirken bilişim sistemlerinin de kullanılması hâlinde farklı neviden fikri içtima hükmü doğrultusunda sonuca ulaşılmalıdır.

Hırsızlık suçunun nitelikli haline ilişkin ayrıntılı düzenlemeler göz önünde bulundurulduğunda bir olayda birden fazla nitelikli hâlin uygulanabilecek olması muhtemel bir sonuçtur. Çalışmada yer verilen kararda Yargıtay en ağır cezayı gerektiren nitelikli hâlin uygulanması gerektiğine karar vermiş olmakla birlikte özellikle hırsızlık suçuna ilişkin somut bir norm öngörülerek sorunun çözümünü açıklığa kavuşturması isabetli olacaktır.

145 Özбек, Doğan ve Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (n 12) 643;

KAYNAKÇA

- Akbulut B, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (10. baskı, Adalet 2023).
- Pervin Aksoy İpekçioğlu, 'Türk Ceza Kanunu'nda Bileşik Suç' (2012) 61(1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 43-68.
- Antolisei F, *Manuale di Diritto Penale Parte Generale* (Giuffrè Editore 1989).
- Apiş Ö, *Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi* (Adalet 2022).
- Artuç M, *Malvarlığına Karşı Suçlar* (4. baskı, Adalet 2020).
- Artuk M.E, Gökçen A, Alşahin M.E. ve Çakır K, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (16. Baskı, Adalet 2022).
- Centel N, Zafer H ve Çakmut Ö, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, C. I.* (5. Bası, Beta 2021).
- Demiral Bakırman B, *Şahsi Cezasızlık Sebepleri ve Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebepler* (On İki Levha 2023).
- Demirbaş T, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (19. baskı, Seçkin 2024).
- Dönmezer S, *Kişilere ve Mala Karşı Cürümler* (16. baskı, Beta 2001).
- Dönmezer S ve Erman S, *Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku C. I* (11. bası, Beta 1994).
- Eker H, 'Mala Karşı İşlenen Suçlarda Etkin Pişmanlık (5237 sayılı TCK'nın 168. maddesi)' (2012) 26(100) TBB Dergisi 363-388.
- Eker H, 'Basit Hırsızlık Suçu' (2012) 7(67), Terazi Hukuk Dergisi 74-82.
- Erem F, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku C. I* (10. Baskı, Sevinç Matbaası, 1973).
- Erem F, *Ümanist Doktrin Açısından Türk Ceza Hukuku C. III*, (3. Baskı, Seçkin 1985).
- Ergüne E, 'Hırsızlık Suçunda Korunun Hukuki Değerin, Suçun Konusunun, Failin ve Mağdurun Tespiti' (2023) 72(3) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1275-1322.
- Ergüne E ve Algan Canseven H, 'Hırsızlık Suçunda Suçun Konusu ile İlgili Nitelikli Haller' (2023) 16(2) Suç ve Ceza Dergisi 229-277.
- Göktürk N, *Fikri İçtima (Suçların İçtimai)* (Adalet 2013).
- Neslihan Göktürk, 'Hırsızlık Suçunun Bina ve Eklentileri İçinde Muhafaza Altına Alınmış olan Eşya Hakkında İşlenmesi (TCK m. 142/2-h)' (2024) 28(1) 323-348.
- Hafizoğulları Z ve Özen M, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (14. baskı, US-A Yayıncılık 2022).
- Hafizoğulları Z ve Özen M, 'Hırsızlık' (2008) 12(1-2) Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 773-796.
- Hakeri H, *Ceza Hukuku* (29. baskı, Adalet 2024).
- İçel K, *Suçların İçtimai* (Sermet Matbaası 1972).
- Keskin Kızıroğlu S, *Özel Ceza Hukuku C. III* (On İki Levha 2018).
- Koca M ve Üzülmüş İ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (17. Baskı, Seçkin 2024).
- Koca M ve Üzülmüş İ, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (10. Baskı, Adalet 2024).
- Korkmaz F, 'Hırsızlık Suçunda Fiilin Tekliğinin Belirlenmesi Sorunu' (2020) 33(151), TBB Dergisi 85-102.
- Koruculu I, *Türk Ceza Hukukunda Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi* (2. baskı, Seçkin 2024) 292.
- Köprülü T, 'Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı' (2007) 71 TBB Dergisi 254-263.
- Mantovani F, *Diritto Penale Parte Speciale II* (8. Baskı, Wolters Kluwer 2021).
- Meran N, *Hırsızlık, Yağma, Karşılıksız Yararlanma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, (2. baskı, Seçkin 2013).
- Noyan E, *Hırsızlık Suçları* (Adalet 2007).
- Önder A, *Ceza Hukuku Genel Hükümler C. II-III* (Beta 1992).
- Önok M, 'İtalyan Ceza Hukukunda Hırsızlık (2023) 72 (3) Suçu'Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1163-1228.

Özbek V.Ö, *TCK İzmir Şerhi C. II*, (Seçkin 2008).

Özbek V.Ö, 'Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (TCK 245) (2007) 9 özel sayı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1019-1063.

Özbek V.Ö, Doğan K, Meraklı S, Bacaksız P ve Başbüyük B, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (15. baskı, Seçkin, 2024).

Özbek V.Ö, Doğan K ve Bacaksız P, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler* (19. baskı, Seçkin 2024).

Özgenç İ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (20. baskı, Seçkin 2024).

Özen M, 'Suçların İctiması (Zincirleme Suç-Fikri İctima-Birleşik Suç)' (Doktora Tezi Ankara Üniversitesi, 2008).

Soyaslan D, *Ceza Hukuku Özel Hükümler* (15. baskı, Legem 2024).

Şişek Ö, *Suçun Nitelikli Halleri* (Seçkin 2023)

Tezcan D, Erdem M.R ve Önok R.M, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (22. baskı, Seçkin, 2024)

Yalçın Sancar T, *Müteselsil Suç* (Seçkin 1995).

Yalçın Sancar T, 'Yeni Türk Ceza Kanunu'nda "Zincirleme Suç" (2007) 70 TBB Dergisi, 244-260.

Yazıcıoğlu Y, 'Yeni Türk Ceza Hukukunda Hırsızlık Suçu' (2007) 2(5) Ceza Hukuku Dergisi 337-362.

Yazıcıoğlu R.Y 'Hırsızlık Suçunun Malvarlığına Karşı İşlenen Bazı Benzer Suçlardan Ayrımı', (2013) 19(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan) 757-796.

Yenidünya A.C, *Yargıtay Kararları Işığında Hırsızlık Suçu (TCK md. 141-147)* (Adalet 2013).

Yıldız A.K, *Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar C. IV* (Oniki Levha 2018).

Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi 15 Aralık 2024.